

Rozprávka o lietajúcej Alžbetke

(1)

(2)

Tiráž

Rozprávka o lietajúcej Alžbetke

(3)

Rozprávka o lietajúcej Alžbetke

I.

(6) Babka Anči nebola obyčajnou babkou, bola to babka – záhradka. Všetko v nej rástlo, voňalo, kvitlo, rodil sa v nej chlieb, perník, cibuľa, paradajky, cesnak i jahody s černicami. Kvitli v nej fialky, sirôtky, hyacinty i vysoké biele ľalie, občas v nej pršalo, občas snežilo no neustále ňou vial láskavý teplý vánok. Dedko Janči, záhradu vždy v lete celučkú celú pokosil, od plota k plotu, vyzbieral cibuľu, paradajky, cesnak i jahody a potom vzlietol. Párkrát zakrúžil nad záhradkou a hybaj... stratil sa v nebi za dubovou horou. Lebo, ako ste už uhádli, ani Dedko Janči nebol obyčajným dedkom. Zlomyseľný susedia ho nevolali inak iba Frnk Brnk. Lebo naozaj, Dedko Janči vždy odkiaľsi z nenazdania priletel - frnk – brnk – už bol tu; kde tu dačo porobil, aby Babka Anči veľmi nešomrala, a potom hneď zas - frnk – brnk, a už ho nebolo. Nikto nevedel odkiaľ sa v ňom to lietanie vzalo, veď každý videl, že nemá krídla. Povrávalo sa,

že pochádza z akéhosi prastarého tajomného rodu. On sám o tom veľmi nehovoril. „Musíš mať krídla v srdci“ vravel, keď sa ho pýtali a šibalsky sa usmieval, „ak naozaj, túžiš, jedného dňa vzlietneš“. Nuž Dedko Janči nebol obyčajný dedko – bol to lietajúci dedko. Lietal do Vranova, do Jastrabej, a odtiaľ cez Havranovo do Lastovičkova. Lietal od Orlovca cez Drozdie až do Sojčína. Vraj občas zaletel i do Maďarska, Poľska či do Rumunska. Navštevoval voľné lúky, zelené háje, husté lesy, mokrade, rybníky, skalné bralá, opustené hrady i zabudnuté kláštory. Navštevoval tam všakových čudákov, podivínov s lietajúcim srdcom, skrátka ľudí podobných ako bol on sám a učil ich lietať. Tak to robil zakaždým; obul si lakované poltopánky, obliekol ošúchaný frak, červenú bodkovanú kravatu; pod pazuchu vzal starú koženkovú aktovku, do čela si nasadil malý čierny klobúk – spredu vyzeral ako púťový šašo, zozadu ako potulný mních. Pobožkal Babku Anči na líčko, dlane si zložil na hrudi do tvaru šípu, zatvoril oči a frnk – už ho nebolo.

Raz ráno Babka Anči v záhrade pod ľaliou zbadala akési čudo. Pechorilo sa to, poskakovalo a smialo, akoby ho bol niekto štekľil pod pazuchou. Babke Anči chvíľu trvalo, kým jej došlo, že to nie je čudo, ale dievčatko. Dievčatko bolo o palec menšie než ľalia, pod ktorou šantila. Zaiste si z kalicha ľalie upilo za hlt rosy, lebo vystrájalo tak roztopašne, až sa kvety naokolo prehýbali od smiechu.

„A ty si mi kto, milá moja?“ Babka Anči gúľala začudovanými očami, od údivu nemohla prestať krútiť hlavou. Dievčatku sa zazdalo, že ak babka s tým krútením hneď neprestane, hlava sa jej vykrúti z krku, spadne jej pod nohy a oči sa jej zagúľajú medzi jahody.

(7)

(8)

„Nevidíš?“ povedalo dievčatko urazene, ukázalo prstom samo na seba: „To som ja, Alžbetka.“

„Ach čudo moje, tak to si ty - Alžbetka.“ Babka Anči splasla od radosti rukami, vyplašila pri tom vrabce, sýkorky i drozdy:

„A kde si sa mi tu vzala?“

„Prišla som, lebo si ma volala,“ povedala Alžbetka a vyliala zvyšok rosy z ľalie babke na hlavu. Zdalo sa jej, že Babka Anči drieme, a preto jej kladie také nerozumné otázky. Babka Anči sa striasla ako premočený psík a konečne úplne otvorila oči. V tom od dubovej hory priletel dedko Janči. Pristal priamo v jahodovej hriadke a rozšliapol pri tom štyri zrelé jahody. Frak si poľfkal jahodovou šťavou. Napravil si pokrkvajúcu kravatu. Slávnostne sa uklonil a podal Alžbetke ruku: „Vitaj, Alžbetka. Konečne si tu. Už som sa začínal báť, či si sa nám niekde nezapotrešila.“ Alžbetka sa

usmiala a tiež sa uklonila: „Akoby som sa mohla, veď som vaša.“

Dedko Janči sa začal škrabať jednou rukou v strapatých vlasoch, druhou si uhladzoval malú kocku fúzov: „Bol som dlho preč,“ vysvetľoval celý popletený. „Nič som nepripravil. Nemám čo by som ti... Iba...“ Ťukol si na čelo a odbehol. „Iba túto vecičku,“ dopovedal, keď sa vrátil. Podal jej truhličku z lakovaného kartónu. Vyzerala úboho, bola rozbitá dokrkvaná, na jednom boku plesnivá. Zvedavá Alžbetka ju nedočkavo začala otvárať. „Opatrne,“ napomenul ju Dedko Janči, „sú v nej krídla. Rodinný poklad - dedičstvo po pra, pra, pra, pra, pra, pra, pra (Dedko Janči počítal na prstoch) pra, pra, pra –strýkovi – archanjelovi Gabrielovi.“ Krídla boli biele, no na pierkach bola usadená hrubá vrstva prachu. Alžbetka, celá bez seba od radosti, krídla vytiahla. Zvírila pri tom oblak prachu. Záhradka na chvíľu zažiarila zlatým jasom. Prach na krídlach bol totiž zlatý, a tak

(9)

všade naokolo zaiskrili zlaté hviezdičky.

Alžbetka nelenila. Nasadila si krídla na ramená, chcela sa rozbehnúť, no ledva sa dokázala pohnúť. Krídla boli velikánske, a ona bola malá. Vliekla ich za sebou ako zvesené zástavy. Celá udýchaná sa s nimi dovoliekla na lúky za záhradou. „Čo mám s nimi robiť, sú také ťažké, budú mi iba na oštaru.“ Šomrala si Alžbetka iba tak sama pre seba.

„Podaj mi ich,“ povedal ktosi. Alžbetka zastala a začudovane sa okolo seba pozerala. Nebol tu nikto. Nikde nikto iba modro nad lúkami. To modro sa na Alžbetku usmievalo úsmevom širokým ako diaľka sama. „Neboj sa, Alžbetka. Som Modro. Modro, čo nikde nezačína a nikde nekončí. Zanesiem ťa všade tam, kde práve chceš byť, tam, kde vždy budeš chcieť byť, no bezo mňa tam nikdy nebudeš.“ Teraz Alžbetka videla, že i Modro má krídla. Krídla z priesračného belasého peria. Rozprestierajú sa nad celým svetom, ba i ďalej, tam kde už nie je žiadny svet, ba ešte ďalej i ta, kde už ani ten „nesvet“ nie je, tam kde nie je nič, iba lietanie. Keď to Alžbetka videla, z plného hrdla sa rozosmiala. Smiala sa a smiala tak, že od samej tej radosti zo stromov naokolo vzlietli tancujúci vtáci a naplnili Modro sviežim švitorením.

Alžbetka podala krídla Modru. Nemohla inak, veď Modro bolo taká krásne a tak milo sa na ňu usmialo. Modro sa pod tie krídla sklonilo, jemne sa do nich oprelo a začalo Alžbetku dvíhať z lúky do výšky. Najprv sa stratila tráva, potom stromy a domy, napokon sa stratila i dubová hora a celá krajina, stratila sa i celá zem, a zostalo iba Modro. Alžbetka v ňom napokon celkom zmizla. Tu hore, už akoby ani nemala tie ťažké veľké krídla, Modro samo jej bolo krídlami. Už neboli dvaja; ona – dievčatko a Modro nad jej hlávkou, už tu bolo iba jedno jediné modré lietanie.

